

[Knie-Andersen.]

taterne af samarbejdet vidner om formens rigtighed.

I de senere år har samarbejdet fået en fastere institutionel ramme. Dette hænger sammen med, at myndighederne i langt højere grad end før er blevet engageret i spørgsmål, som gælder udviklingen eller formningen af vort samfund. Landene bliver stadig stillet over for nye opgaver, der må løses i fællesskab, og som kræver nye initiativer og samarbejdsformer.

Oprettelsen af en nordisk investeringsbank er ikke et forsøkt forsøg på at puste liv i forældede planer; selv om de enkelte nordiske lande er slået ind på forskellige veje med hensyn til det økonomiske samarbejde, er de i økonomisk henseende knyttet til hinanden som aldrig før.

Det er en kendsgerning, at alle de nordiske lande i de nærmeste år vil stå som nettokapitalimportører. Samtidig står vi over for store opgaver, der skal løses på de energimæssige områder, på de trafikmæssige områder samt inden for eksporterhvervene.

I en sådan situation kan en fælles nordisk investeringsbank være et nyttigt instrument i kanaliseringen af kapitalen. Men bankens formål er også af mere langsigtet karakter. En nordisk investeringsbank kan spille en nyttig rolle både for de nordiske lande selv og i en større international sammenhæng.

Andre samarbejdende grupper af lande har oprettet organer til finansiering af industrielle projekter; Den europæiske Investeringsbank er et eksempel herpå. Jeg betragter Den nordiske Investeringsbank som et supplement til Den europæiske Investeringsbank samt som en bank, der skulle supplere traditionelle finansieringskilder, når opgaven ligger uden for det, som disse kilder sædvanligvis tager sig af, f.eks. på grund af størrelse, åremål eller de særlige forhold ved projekter, som flere nationer er fælles om. Vi kan ikke på forhånd vurdere, hvilke projekter det skal dreje sig om. Det arbejdsgrundlag, vi skal give Den nordiske Investeringsbank, bør bestå i at skabe grundlag for, at nye projekter bliver overvejet og besluttet.

Megen kritik har været rettet mod tanken om oprettelse af investeringsbanken. Man har været betænkelig ved oprettelse af en statslig bank af så betydelig størrelse, og

man har været betænkelig ved at skabe et konkurrerende institut til de nu eksisterende forretningsbanker.

Fra dansk side kan kanaliseringen af international kapital gennem en statsbank selvfølgelig ikke skabe nervøsitet: vi har allerede en tradition herfor, f.eks. i form af Kongeriget Danmarks Hypotekbank, og hvad konkurrencen med forretningsbankerne angår, er det tanken, at Den nordiske Investeringsbank skal starte sit arbejde, når disse banker ikke er i stand til at løfte opgaven.

Jeg vil her bede udenrigsøkonomiministeren bekræfte, at det er sådan, at Den nordiske Investeringsbank tænkes at skulle operere på helt erhvervmæssigt grundlag, og at det ikke er meningen, at den skal konkurrere med de nuværende erhvervsbanker, samt at det er meningen, at banken skal starte sit arbejde, når disse banker ikke er i stand til selv at klare projekterne.

Et problem af vidtgående betydning bør dog her omtales. De midler, investeringsbanken med tiden vil kunne råde over, bliver af en betydelig størrelsesorden, og banken vil således gennem sine valutariske dispositioner kunne påvirke de nordiske landes valutamarkeder. Investeringsbankens valutariske dispositioner bør derfor koordineres med de nordiske centralbankers, så utilsigtede bivirkninger undgås.

Der er dog også en anden facet, som jeg gerne vil nævne. Jeg ser med oprettelsen af Den nordiske Investeringsbank også muligheden for at støtte u-landene i deres udvikling. En mere fornuftig udnyttelse af jordens ressourcer og en mere retfærdig fordeling af produktionsopgaverne mellem de traditionelle industrilande og udviklingslandene forudsætter forandringer i vort produktionsmønster og erhvervsstruktur. I global sammenhæng bør det fremmes, at mere kapitalintensiv produktion falder på lande, hvor indtægtsniveauet ligger højt og arbejdskraften normalt er knap. Disse lande har et ansvar for at omforme deres erhvervsstruktur, så lande med svagt udviklet produktionsapparat og skarer af arbejdsløse får mulighed for at tage del i den internationale arbejdsdeling og tage kampen op mod fattigdommen. En nordisk investeringsbank vil kunne bidrage hertil.

Lad mig til sidst sige, at fællesnordisk interesse er ikke blot interesse for fælles